

Sundholm, og Borgmester Lehmann meddelte mig i Morges, at han i Dag er begyndt at overveje Opførelsen af 2 nye Barakker til de husvilde, for der melder sig hver eneste Dag Familier hos Borgmesteren som manglende Husly. De kommer mange forskellige Steder fra. Der kommer nogle, som i Sommer har boet ude i Kolonihaverne. De har boet i deres Lysthuse, smaa Træhuse derude, og nu driver Kulden dem ind til Byen, og de har ingen Lejlighed. Der er ganske vist enkelte af dem uden Børn, som har sikret sig Lejlighed, og de har saa jaget andre Familier, som har Børn, ud af deres Lejligheder, og de sidstnævnte maa da gaa til Borgmester Lehmann. Efter hvad jeg kender til Smaaafolds Forhold og Smaaafolds Tænkemaade, er det saaledes, at jo fattigere en Familie er, desto kærere har den i Grunden de fattige Ejendele, den ejer, og i mange Tilfælde holder de fattige Forældre meget mere af deres Børn end de velhavende. Og nu kommer man her i den Situation, at man i mangfoldige Tilfælde maa rive Forældre bort fra deres Børn. Man kaster dem ind i et Hul et eller andet Sted, de maa aflevere deres fattige Møbler, og disse vil blive stablet op i et Skur, som skal bygges ude ved Sundholm, og saa faar de se, hvorledes de kan klare sig i denne kommende Vinter. De fleste af disse Folk er Smaa-folk, selv om enkelte er, skal vi sige, mere velstillede. De tjener kun lidt, og som Følge deraf har de meget vanskeligere ved at faa deres Indtægter til at slaa til, naar de bliver indkvarteret paa den Maade, hvorpaa de nu bliver indkvarteret, end naar de har en Lejlighed for sig selv. Man paafører dem altsaa ogsaa paa denne Maade store Lidelser.

Men i det hele er Boligspørgsmaalet en meget mørk Beskaffenhed i Øjeblikket. Jeg har her et Udsklip af et Blad i Horsens, som har talt med Fattiginspektøren i Horsens om Forholdene derovre. Der blev stillet Fattiginspektøren det Spørgsmaal: Det er vel ikke særlig herskabelige Lejligheder, disse husvilde, som er under Fattigvæsenets Forsorg, bliver indkvarteret i? Dertil svarede han: „Nej, det er det ikke, men der er mange andre, der i Vinter bor i usle Lejligheder. Jeg har været næsten hele Byen igennem for at finde Lejligheder, og jeg er mange Steder blevet helt forfærdet over, hvad jeg saa. Mange af de Lejligheder, der nu er tagne i Brug, er saa forfaldne og elendige, at de ikke er værdige til at kaldes Men-

neskeboliger“. Det er Horsens-Fattiginspektørens Erklæring. Men hvorledes tror De, det vilde se ud, hvis man gik gennem København, ned gennem den gamle By, Adelgade og Pilestræde, eller den usleste Del af den nyere Del af Byen, nemlig det, som ligger nærmest ved Søerne og den forreste Del af Vesterbro, de Kvarterer, som blev bygget i Højres store Periode her i København, da man byggede saa usselt, som der vist aldrig nogen Sinde er blevet bygget her i København? Hvis De gaar derud og ser, hvordan Mennesker bor der, vil De sikkert forfærdes. Jeg har i Egenskab af Journalist adskillige Gange haft Lejlighed til at komme i den Slags Kaserner, og jeg kan forsikre Dem, mine Herrer, at det vil gyse i Dem, hvis De kommer ind og ser de Rum, som tjener til Bolig for mangfoldige Mennesker her i denne By.

Der er talt saa meget ondt om den Byggesvindel, der fandt Sted før det store Bankkrak i 1908. Det er ogsaa rigtigt, at der fandt megen Svindel Sted den Gang, men det kan ikke nægtes, at der blev skabt mange Tusinde nye gode Huse her i København netop i den Periode, og hele den Bevægelse, der fandt Sted, blev i Virkeligheden i nogle Aar til Fordel for den københavnske Befolkning, fordi der var rigeligt af nye og forholdsvis gode Lejligheder her i Byen. Som Følge deraf udvandrede her i København en stor Del Mennesker fra den indre By til den allernyeste Del af København, og i en Aarrække efter 1908 stod en stor Del af de gamle faldefærdige Rønner her i den indre By ledige. Men det er nu forlængst forbi. Alle de Mennesker, der var flyttet ud til de nye Kvarterer, er blevet drevet tilbage til den indre By, og i Spidsen for dem drev man først og fremmest Enker og enlige Kvinder og alle dem, som har den allerringeste Løn. Det var dem, som først blev drevet tilbage, og det er dem, som atter har maattet tage de gamle usle Lejligheder i Besiddelse. Det er ikke saa uhyre længe siden, at jeg havde Lejlighed til at tale med en saadan Enke, som bor i den indre By og forsørger en 4—5 Børn, og de to eller tre af Pigebørnene er snart oppe ved Konfirmationsalderen. Hun beklagede sig meget; grædefærdig talte hun om, at det var forfærdeligt drøjt at bo der, nu var Pigebørnene saa store, at de begyndte at forstaa mange Ting, og saa skulde hun tvinges til at bo Dør om Dør med prostituerede Kvinder. Der er mange i København, som bor paa denne Maade.